21.11.2018

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
Ymparistovaliokunta@eduskunta.fi

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi hiilen energiakäytön kieltämisestä ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 §:n muuttamisesta

1 Kiellolla on tärkeä signaalivaikutus

Ilmastonmuutos aiheutuu pääosin fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Kivihiilen käytön kieltäminen varmistaa energiantuotannon kehittymisen Suomessa nykyistä parempaan suuntaan. Kivihiili on turpeen ohella Suomessa käytettävistä polttoaineista suuripäästöisin; kivihiili ja turve aiheuttavat yhdessä valtaosan maamme energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöistä. Maakaasu on myös fossiilinen polttoaine, mutta sen ominaispäästöt ovat merkittävästi kivihiiltä ja turvetta pienemmät.

Helsingin tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalisuus viimeistään vuonna 2035. Se tarkoittaa, että päästöjä vähennetään kaupungin alueella vähintään 80 prosenttia ja jäljelle jääneet päästöt kompensoidaan. Helsinki on laatinut Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, jossa on esitetty toimenpiteet, joiden avulla tavoitteeseen voidaan päästä. Toimenpideohjelman päästölaskennan perusteena käytettiin Helen Oy:n arviota heidän polttoainejakaumasta vuonna 2035. Sen mukaan kivihiilestä olisi luovuttu pääpolttoaineena ja päästöttömän lämmöntuotannon osuus olisi 70 prosenttia.

Helsingin kaupunki pitää ehdotusta kivihiilen energiakäytön kieltämisestä ilmastonmuutoksen torjumisen vuoksi periaatteellisesti merkittävänä. Kivihiilen käyttö loppuu Helsingissä Hiilineuraali Helsinki -ohjelman mukaisesti 2035, kun korvaavat polttoaineet tai lämmöntuotantomenetelmät ovat tuotantokäytössä. Tämän aikataulun kiristäminen olisi niin ympäristövaikutuksen, logistiikan, kaavoituksen kuin taloudellisten vaikutusten kannalta haasteellista. Helen Oy on laatinut oman suunnitelmansa, joka sisältää valtaosin biopolttoaineiden ja suurien lämpöpumppujen käyttöä. Biopolttoaineiden riittävyydestä ja niiden kestävästä saatavuudesta ei ole varmuutta.

Nykyään noin 90 prosenttia kaupunkialueen kiinteistöistä käyttää kaukolämpöä. Energiajärjestelmä muuttuu kaksisuuntaiseksi ja kiinteistöt voivat myös itse tuottaa energiaa monin eri tavoin, osallistua kulutusjoustoon ja hyötyä siitä taloudellisesti. Energiayhtiöiden liiketoimintamallit myös muuttuvat ja energia muuttuu palveluksi (Energy as a Service).

Tehokkain keino pienentää päästöjä on energiankulutuksen vähentäminen. Siinä suurimmat mahdollisuudet Helsingissä ovat vanhassa rakennuskannassa, joka valtaosin on yksityisessä omistuksessa. Omistajat tarvitsevat tähän energiakäänteeseensä tukea, esimerkiksi neuvontaa ja avustuksia niin kaupungin kuin valtionkin toimesta. Erityisen toivottavaa olisi, että valtio käynnistäisi pikaisesti energia-avustusjärjestelmän.

Kivihiilen lisäksi käyttökielto tulisi ulottaa myös toiseen eniten päästöjä aiheuttavaan polttoaineeseen, turpeeseen.

Edellä todetun ohella Helsingin kaupunki keskittyy tässä lausunnossaan kivihiilen kieltämisen aikatauluun liittyviin haasteisiin paitsi ympäristönäkökulmasta myös kustannusnäkökulmasta. Tavoiteltujen ilmastovaikutusten varmuutta ja pysyvyyttä heikentää merkittävästi se, että nopeutetusta aikataulusta johtuen kivihiilen korvaavat energiaratkaisut on tehtävä pian vanhenevilla tekniikoilla. Tämän lisäksi kiellon taloudelliset vaikutukset vaihtelevat aikataulun vuoksi energialaitoksittain riippuen siitä, milloin niiden kivihiiltä käyttävät laitokset ja niihin tehdyt investoinnit ovat käyttöikänsä päässä. Tämän vuoksi Helsingin kaupunki kiinnittää lausunnossaan erityistä huomiota myös energialaitosten omistajille aiheutuvien taloudellisten seurausten kompensoimiseen ja sen juridiseen arviointiin.

2 Esitetyllä aikataululla kiellon ympäristövaikutukset voivat jäädä toteutumatta

Asetetun aikataulun vuoksi energialaitosten omistajien on tehtävä tarvittavat investointipäätökset jo lähivuosien aikana, eikä lähiajan kehittyvien teknologioiden täyttä potentiaalia ole mahdollista hyödyntää. Aikataulun vuoksi kivihiili tulee pääosin korvattavaksi biopolttoaineilla sekä turpeella, minkä haasteina ovat toisaalta niiden saatavuus mutta myös niiden hyväksyttävyys. Maltillisempi aikataulu avaisi toimijoille mahdollisuuden korvata kivihiilen polttamiseen perustuva energiantuotanto puhtailla, muuhun kuin polttamiseen pohjautuvilla tuotantomuodoilla.

Helsingissä Helen Oy:n selvitysten perusteella soveltuvin ratkaisu korvata kivihiili hallituksen esittämässä aikataulussa on lisätä biopolttoaineiden energiakäyttöä. Lämpöpumpuilla tuotettavaa energiaa on niin ikään tarkoitus lisätä, mutta lämpöpumpuilla ei ole mahdollista korvata kivihiiltä kuin osin.

Helsingin mittakaavassa bioenergian lisäämisen seuraukset ovat valtakunnallisessakin tarkastelussa vaikutuksiltaan merkittävät. Suomessa metsähaketta käytettiin vuonna 2017 15 TWh ja pelletin tuotanto oli 1,5 TWh. Mikäli Helen korvaisi kaiken kivihiilellä tuotetun lämmön bioenergialla, lisääntyisi bioenergian tarve 4 TWh:lla. Suomalaista bioenergiaa ei riittäisi kaikille toimijoille ja lisääntyvä kysyntä ja rajallinen tarjonta vaikuttaisivat myös polttoaineen hintatasoon koko Suomessa.

Korvaavien voimalaitosten rakentaminen on myös logistisesti haastavaa Helsingin seudulla esitetyssä aikataulussa. Helsingin alueella energiantuotantoon soveltuvia tontteja on vaikea löytää. Helen Oy:n tekemän arvion perusteella uuden energialaitoksen rakentaminen vie Helsingissä lupaprosesseineen seitsemästä kymmeneen vuotta. Kivihiilen korvaavan biomassan saatavuus edellyttää, että pääkaupunkiseudulle rakennetaan toimiva biopolttoaineiden logistiikkajärjestelmä; biomassan heikomman lämpöarvon ja varastoitavuuden vuoksi sen käytön kasvaminen lisää energiantuotantoon liittyviä logistisia tarpeita.

Biomassan saatavuudessa ja sen hyväksyttävyydessä on epävarmuustekijöitä, jotka tulee huomioida. Metsien hakkuita voidaan biomassan kysynnän kasvaessa lisätä kestävästi vain jonkin verran. Lisäksi on todennäköistä, että tällä hetkellä laskennallisesti hiilidioksidipäästöttömien biopolttoaineiden laskennallinen päästöttömyys arvioidaan uudelleen, kun biopolttoaineiden kestävyyskriteerit päivitetään. Kivihiilen korvautuminen biomassalla nostaa joka tapauksessa ainakin lyhyen aikavälin päästöjä välillisesti, sillä lisääntyvällä biomassan käytöllä on metsien hakkuiden myötä vaikutuksia Suomen hiilinielutaseeseen.

Mikäli merkittävä osa kysynnästä taas ohjautuu turpeeseen, eivät ilmastopäästöt Suomessa vähene, sillä turpeen hiilidioksidipäästöt ovat kivihiiltä suuremmat. Turpeen käytön on biomassan riittävyyteen liittyvien ongelmien vuoksi arveltu lisääntyvän, kun kotimaista biopolttoainetta ei riitä kaikille. Hallituksen esityksessäkin on todettu, että vaarana on, että mikäli hiili korvattaan biomassan sijasta turpeella, nousevat hiilidioksidipäästöt kivihiilen käyttöön verrattuna, kun kivihiilen hiilidioksidin päästökerroin on Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen mukaan noin 93 tonnia hiilidioksidia terajoulea kohden (t/TJ), ja vastaava päästökerroin turpeelle on 106 t/TJ.

Suomi on mukana EU:n päästökauppajärjestelmässä. Mikäli hallituksen esityksen perusteluosiossa esitetty päästöoikeuksien mitätöiminen jätetään tekemättä, jää kivihiilen kieltäminen niin ikään vaille ympäristövaikutuksia, kun päästökauppasektorille kohdistettu kansallinen lisätoimi ei suoraan vähennä päästöjä EU-alueella. Päästöoikeuksien mitätöinti tulisi sitoa kivihiilen energiakäytön kieltävään lakiin.

3 Kiellon vaikutukset on kompensoitava voimalaitosten omistajille – lakiesitys on ongelmallinen perusoikeus- ja kilpailunäkökulmista

3.1 Kielto asettaa energialaitosten omistajat eriarvoiseen asemaan

Kivihiilen kieltämisen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset energialaitosten omistajille muodostuvat energialaitosten ennenaikaisista korvausinvestoinneista, ennenaikaisista laitteistojen käytöstä poistoista sekä lisäinvestoinneista nykyisiin laitteistoihin. Mikäli kivihiilen käyttöä koskeva kielto tulisi voimaan esitetyn mukaisesti, kohdistuisivat vaikutukset painavimmin lähinnä Helsinkiin ja Vaasan seudulle, joissa jouduttaisiin tekemään ennenaikaisia investointeja kivihiilen korvaamiseksi.

Asiassa on siten kysymys kivihiilen kieltämisen ohella siitä, tulisiko energialaitosten omistajien saada korvaus siitä syystä, että kiellon voimaantulon takia teknisesti käyttökelpoinen laitos jouduttaisiin poistamaan käytöstä tai siitä syystä, että voimalaitoksessa käytettävän kivihiilen korvaaminen muulla polttoaineella aiheuttaa investointikustannuksia. Kompensaatiokysymystä tulee tarkastella paitsi voimalaitosten omistajien perusoikeuksien näkökulmasta myös tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamisen näkökulmasta.

Energialaitosten omistajille osoitettu kompensaatio olisi keino tasata kiellon taloudellisia vaikutuksia markkinatoimijoille ja asettaa markkinatoimijat yhdenvertaiseen asemaan. Helsingin kaupunki katsoo, että lainvalmistelun lähtökohtana tulisi olla kompensaation maksaminen niille energialaitosten omistajille, joiden kilpailuasema heikkenee kivihiilen energiakäyttöä koskevan kiellon vuoksi. Tasapuolisten toimintaedellytysten turvaamiseksi kompensaatio kivihiilen käytön kiellosta energiantuotannossa on kohdennettava yhdenvertaisin perustein kaikille energialaitosten omistajille, eikä julkisomisteisten yhtiöiden asemaa, oikeuksia tai oikeutta korvaukseen voida arvioida yksityisomisteisia yhtiöitä poikkeavalla tavalla.

3.2 Kuntaomisteisen yhtiön perusoikeusasema

Hiilen käytön kieltäminen energiantuotannossa merkitsee energialaitoksen omistajan kannalta perustuslain 15 §:n mukaisen omaisuudensuojan rajoitusta sekä puuttumista perustuslain 18 §:n mukaiseen elinkeinonvapauteen.

Hallituksen esityksessä on päädytty tulkintaan, jonka mukaan Helen Oy:n kuntaomisteisuudesta seuraa se, ettei se nauti osakeyhtiönä perustuslaillista omaisuudensuojaa. Helsingin kaupunki kuitenkin katsoo, että hiilen energiakäytön kiellon vaikutuksia on välttämätöntä tarkastella Helen Oy:n omaisuudensuojan kannalta vastaavalla tavalla kuin yksityisomisteisenkin yhtiön kohdalla.

Vaikka perustuslain esitöiden mukaisesti valtio, kunnat sekä julkisoikeudelliset yhteisöt ja laitokset jäävät vakiintuneen lainsäädäntökäytännön mukaisesti perusoikeussuojan ulkopuolelle, ei tämän perusteella voida katsoa, ettei Helen Oy nauttisi perusoikeussuojaa. Helen Oy:tä ei voida pitää julkisoikeudellisena yhteisönä, sillä sen toiminnassa ei ole kyse kaupungin palvelujen tuottamisesta yhtiömuodossa, eikä Helen Oy hoida julkisoikeudellisia tehtäviä tai muuten käytä julkista valtaa. Helen Oy omistaa kivihiiltä käyttävät voimalaitokset ja se tuottaa ja tarjoaa palvelujaan ympäri Suomen markkinaehtoisesti erittäin kilpailulla energiamarkkinalla. Osakeyhtiönä Helen Oy omistaa itsenäisesti oman omaisuutensa ja on osakkeenomistajistaan erillinen oikeushenkilö, jonka oikeudet ja velvollisuudet ovat erillisiä osakkeenomistajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Osakkeenomistaja ei ole vastuussa yhtiön velvoitteista, eikä osakkeen omistaminen tuota osakkeenomistajalle suoraan määräysvaltaa yhtiön omaisuuteen, vaan määräysvalta on yhtiön toimielimillä.

Yhtiön omaisuus koostuu tavanomaisesti paitsi yhtiön toiminnan tuottamasta voitosta, myös yhtiöön vieraan ja oman pääoman ehdoin tehdyistä sijoituksista. Jos osakeyhtiön ei sen julkisen omistuspohjan vuoksi katsottaisi nauttivan perusoikeussuojaa, sivuutetaan tulkinnassa täysin

osakeyhtiön sidosryhmien kuten velkojien suojantarve ja oikeudet suhteessa yhtiöön. Kaikki nämä osakeyhtiön varallisuusoikeudelliset sidosryhmät huomioiden hallituksen esityksessä esitetty oikeushenkilön perusoikeuksien välillisen suojan oppi muodostuu riittämättömäksi erityisesti osakeyhtiön sidosryhmien taloudelliset oikeudet huomioiden.

Osakeyhtiön tulisikin Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan olla omaisuudensuojan välittömänä subjektina. Tätä puoltaa myös Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja -tuomioistuimen oikeuskäytännössä omaksuttu kanta, jossa nimenomaisesti oikeushenkilön tulee itse valittaa siihen kohdistuneesta perusoikeusloukkauksesta. Myös perustuslakivaliokunnan lausuntojen perusteella omaisuudensuojaa on arvioitu välittömästi oikeushenkilöä suojaavana, minkä lisäksi oikeuskirjallisuudessa (ks. esim. Länsineva 2002 s. 196) omaisuudensuojan on katsottu suojaavan oikeushenkilöitä yleisenä oikeusperiaatteena, joka velvoittaa julkista valtaa kunnioittamaan omaisuutta. Niin ikään työ- ja elinkeinoministeriön teettämän OTT Guimaraes-Purokosken lausunnon mukaan omaisuudensuojan välittömänä subjektina voi olla oikeushenkilö. Näiden ohella se seikka, ettei perustuslain säännöstä tule tulkita kapea-alaisemmin kuin Euroopan ihmisoikeussopimusta, jonka mukaan luonnollisten henkilöiden lisäksi myös oikeushenkilöllä on oikeus nauttia rauhassa omaisuudesta, puoltaa näkemystä, että oikeushenkilöt, Helen Oy mukaan luettuna, ovat omaisuudensuojan välittömiä subjekteja.

3.3 Kivihiilen kiellon vaikutukset ovat Helen Oy:lle merkittävät ja kiellon voidaan katsoa rinnastuvan pakkolunastukseen

Pöyryn työ- ja elinkeinoministeriölle laatimassa raportissa on todettu, että yksinomaan kivihiiltä käyttäviä voimaloita ei olisi kivihiilen käytölle lailla asetettavan kiellon johdosta mahdollista käyttää niiden teknis-taloudellisen käyttöajan loppuun saakka, vaan niitä jouduttaisiin poistamaan käytöstä.

Helsingin kaupunki katsoo kivihiilen energiakäytön kieltämisen rinnastuvan perustuslain 15 §:n 2 momentin mukaiseen pakkolunastukseen kiellon tosiasiallisten vaikutusten vuoksi niille energialaitoksille, joita ei lakimuutoksen vuoksi voitaisi enää käyttää energiantuotannossa. Helsingin kaupunki viittaa tältä osin OTT Guimaraes-Purokosken esittämään näkökantaan, jonka mukaan jo toiminnassa olevissa laitoksissa, joissa kivihiiltä ei ole mahdollista teknis-taloudellisesti järkevällä tavalla korvata muualla polttoaineella, on kysymys niin voimakkaasta puuttumisesta laitoksen omistajan omaisuudensuojaan, että toimenpiteen voi tosiasiallisilta vaikutuksilta katsoa rinnastuvan omaisuuden pakkolunastukseen, jolloin omistajalle on maksettava täysi korvaus. Mikäli kivihiili voidaan teknis-taloudellisesti järkevällä tavalla korvata muulla polttoaineella, ei kyse ole pakkolunastukseen rinnastettavasta käyttöoikeuden rajoituksesta, jolloin korvaus voi koskea välttämättömiä ja teknis-taloudellisesti järkeviä investointeja tarpeellisten muutosten aikaansaamiseksi.

Helsingissä kivihiiltä energiantuotannossa käyttävät Helen Oy:n Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitokset. Esitysluonnoksessa esitetyn kiellon taloudelliset vaikutukset Helsingissä kohdistuisivat erityisesti Helen Oy:n Salmisaaren voimalaitokseen, missä kustannuksia syntyisi sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen (CHP) ennenaikaisesta korvaamisesta. Kivihiilen kieltäminen energiantuotannossa aiheuttaa Helen Oy:n tekemän arvion mukaan sille vähintään 100 miljoonan euron menetetyt kustannukset, minkä lisäksi se on arvioinut korvausinvestointien tarpeellisten kustannusten olevan noin 500-1000 miljoonaa euroa. Kysymys on niin voimakkaasta puuttumisesta Helen Oy:n omaisuudensuojaan, että toimenpiteen voi tosiasiallisilta vaikutuksilta katsoa rinnastuvan omaisuuden pakkolunastukseen, jolloin Helen Oy:lle on maksettava täysi korvaus.

3.4 Kiellon hyväksyttävyys

Voimalaitokset ovat suuria, vuosikymmenten investointeja. Helen Oy on ylläpitänyt laitoksiaan siten, että niiden tekninen käyttöikä on 20 vuotta. Vaikka laki tulisi voimaan toukokuussa 2029, ei kivihiilen kieltoon varautumiselle varattua aikaa voida pitää kovinkaan pitkänä, kun vielä vuoden 2008 pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa (VNS 6/2008) on energian saannin turvaamisen, monipuolisen energialähderakenteen ja säätövoiman saatavuuden turvaamisen kannalta pidetty tärkeänä, että toiminnassa olevia voimalaitoksia ei ennenaikaisesti suljeta.

Vaikka perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä onkin todettu, että yritykset ja muut elinkeinon harjoittajat eivät voi perustellusti odottaa elinkeinotoimintaansa sääntelevän lainsäädännön pysyvän muuttumattomana, on kiellon hyväksyttävyyttä arvioitaessa huomioitava energiantuotannon toimialan investointien suuruus ja pitkäikäisyys, mitkä seikat puoltavat korvausten maksamisen tarpeellisuutta energialaitosten omistajille. Kiellon aikataulun vuoksi uhkana on, että tehtävien investointien kustannukset nousevat, kun korvausinvestoinnit voimaloissa tulee toteuttaa samaan aikaan ja mahdollisuudet huomioida uutta kehittyvää tekniikkaa ovat rajalliset.

Lisäksi Helsingin kaupunki pitää kiellon oikeasuhtaisuuden kannalta ongelmallisena sekä ilmastonmuutoksen että tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamisen kannalta sitä, ettei kielto ulotu toiseen eniten päästöjä aiheuttavaan polttoaineeseen eli turpeeseen.

3.5 Energialaitosten omistajille on turvattava yhtäläiset kilpailuolosuhteet

Helsingin kaupunki katsoo, että on tärkeää ja perusteltua saattaa markkinatoimijat yhdenvertaiseen asemaan ja tasata kiellon taloudellisia vaikutuksia osoittamalla kompensaatiota niille energialaitosten omistajille, joihin kiellon vaikutukset kohdistuvat ja jotka joutuvat kilpailutilanteessa heikompaan asemaan. Riippumatta siitä, millaiseen tulkintaan kuntaomisteisen yhtiön perusoikeussuojan osalta päädyttään, on kilpailuneutraliteettia sekä valtiontukisääntelyä koskevat näkökohdat otettava sääntelyssä huomioon.

Kilpailuneutraliteetti määritellään kilpailulakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 40/2013 vp, s. 1.) julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisiksi toimintaedellytyksiksi. Kilpailuneutraliteetilla tarkoitetaan myös kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla tasapuolisia toimintaedellytyksiä pyritään edistämään. Lainsäädännön ja viranomaistoiminnan tulee taata tasapuoliset kilpailuolosuhteet sekä julkis- että yksityisomisteiselle yhtiölle. Kilpailuneutraliteettivaatimuksen on katsottu suojaavan myös julkisomisteisia yhtiöitä, eikä julkisomisteista yhtiötä voida syrjiä yksityisiin toimijoihin nähden. (HE 32/2013 s. 28).

Energiantuotantomarkkinoilla Helen Oy:n asema rinnastuu yksityisten energiayhtiöiden asemaan ja se kilpailee niiden kanssa. Kuntalaki edellyttää kuntia yhtiöittämään kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan toiminnan. Helsingin kaupunki korostaa työ-ja elinkeinoministeriön teettämän OTT Alice Guimaraes-Purokosken lausuntoonsa kirjaamaa huomiota siitä, että asian jatkovalmistelussa on otettava huomioon, että yhtiöitettyjen aiempien kunnallisten laitosten kilpailullinen asema rinnastuu yksityisten omistamien voimalaitosten asemaan. Guimaraes-Purokoski on edelleen todennut, että yhtiöitettyjen julkisomisteisten yhtiöiden asettaminen korvausten saamisen suhteen yksityisomisteisista yhtiöstä poikkeavaan asemaan on ongelmallista.

Kilpailuneutraliteettinäkökulmasta hallituksen esityksessä esitetty näkemys siitä, että osakeyhtiön omistuspohja määrittäisi sen, onko valtiovallan elinkeinonvapautta rajoittavista ja pakkolunastukseen rinnastuvista toimenpiteistä suoritettava korvausta osakeyhtiölle, on kestämätön. Helen Oy:lle aiheutuvat taloudelliset vaikutukset ovat mittavat. Tasapuoliset toimintaedellytykset on turvattava siten, että lakimuutoksen vaikutuksia yrityksen toiminta- ja kilpailuedellytyksiin arvioidaan tosiasiallisten vaikutusten, ei yhtiön omistuspohjan perusteella.

Tasavertaisten kilpailuedellytysten, valtiontukisääntelyn sekä omaisuudensuojan rajoittamisen kannalta voidaan nähdä hyvin ongelmallisena tilanne, jossa energiamarkkinoilla käytettävistä ympäristölle haitallisista polttoaineista, kivihiilestä ja turpeesta, vain toisen käyttäminen energiantuotannossa kielletään. Ilmastovaikutuksiltaan vastaavia polttoaineita tulee kohdella sääntelyn kannalta samalla tavalla. Sekä kivihiilen että turpeen ilmastovaikutukset ovat kiistatta suuret, joten toisen lämmöntuotannon polttoaineen suosimisen ei voida nähdä olevan omaisuudensuoja- tai valtiontukisääntelyn näkökulmasta perusteltua. Erityisesti EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta on kestämätöntä, että turvetta suositaan sen kotimaisuuden perusteella. Jo turpeen nykyistä verokohtelua voidaan pitää tästä näkökulmasta ongelmallisena. Helsingin kaupunki katsoo, että lakiesitys ei ole yhteensopiva EU:n valtiontukia koskevan sääntelyn kanssa.

Hallituksen esityksessä on esitetty, että kunnan omaisuutta koskevia järjestelyjä tulee arvioida perustuslain 121 §:n kunnallisen itsehallinnon kautta. Helsingin kaupunki haluaa tässä yhteydessä korostaa sitä, että kyse on Helen Oy:n voimalaitoksista. Kivihiilen käyttökiellosta aiheutuvat kustannukset syntyvät Helen Oy:lle. Vaikka Helsingin kaupunki omistaa Helen Oy:n osakekannan, ei Helsingin kaupunki voi erityisesti valtiontukisääntely huomioiden kompensoida Helen Oy:lle syntyneitä kustannuksia.